

nwt.se

Ditt Värmland, just nu!

En utskrift från nwt.se.

Arbetslinjen gäller inte alla

Debatt: Funktionshindrade

Sysselsättningsgraden för människor med funktionsnedsättning dalar kraftigt. Nu måste regeringen visa allvar med sitt prat om att ta tillvara allas arbetsförmåga, skriver Ingrid Burman.

En grupp i samhället har det extra tufft på arbetsmarknaden, oavsett konjunkturläge och i vilken bransch de verkar. Det är kvinnor och män vars arbetsförmåga påverkas av funktionsnedsättningar. Nu visar ny statistik från Statistiska Centralbyrån (SCB) att bara 44 procent av dem är i arbete, det vill säga är anställda, egenföretagare eller föräldralediga. För kvinnorna är situationen ännu sämre: av dem har bara 39 procent ett jobb.

Att personer med funktionsnedsättningar som har en nedsatt arbetsförmåga har svårt att få arbete är inget nytt, men det som hänt de senaste åren är att sysselsättningsgraden har sjunkit brant från en redan låg nivå. Vid arbetskraftsundersökningen (AKU) 2008 var sysselsättningsgraden för denna grupp nere på 50,0 procent. Enligt SCB:s underökning har den i dag sjunkit med ytterligare sex procentenheter – en anmärkningsvärd siffra som går stick i stäv med regeringens uttalade ambitioner.

I ett läge där många går arbetslösa kanske människor med funktionsnedsättningar uppfattas som en minoritet. Men det är ingen liten grupp vi talar om. Var fjärde person av alla som idag är inskrivna hos Arbetsförmedlingen har någon form av funktionsnedsättning. Av dessa har sex av tio varit arbetslösa eller haft aktivitetsstöd i mer än två år.

I rapporten *Dörrarna stängs innan alla fått plats* framtagen 2012 av nationalekonomen Dan Andersson, på uppdrag av bland andra Handikappförbunden, visas att redan när en arbetslös person arbetar tio procent uppstår en samhällsekonomisk vinst. Det är en försiktig beräkning som utgår från en av arbetsmarknadens lägsta löner: 16 600 kronor i månaden. Varje person som ges tillträde till arbetsmarknaden är alltså en ren vinstaffär. Men att ha ett arbete handlar inte bara om ekonomi. Ett jobb ger också sammanhang och delaktighet i samhället och är i yttersta hand en mänsklig rättighet.

Om regeringen tycker att arbetssituationen för människor med funktionsnedsättning är viktig bör den därför visa detta genom att vidta en rad jobbfrämjande åtgärder. Först och främst bör den lägga en proposition om genomförandet av den så kallade FunkA-utredningens förslag. Höjt tak för lönebidrag och enklare regler för lönestöd är två viktiga delar.

Den arbetssökande behöver ges större valfrihet och inflytande över de stödinsatser som Arbetsförmedlingen erbjuder. Dessutom behöver Arbetsförmedlingens verksamhet starkare styras upp för att säkerställa att budgeterade medel faktiskt når de resultat som regering och riksdag förväntar. Styrningen av myndighetens verksamhet bör bygga på incitament som stimulerar kvalitet, effektivitet och utfall. Incitamenten bör återspeglas i alla led inom myndigheten, från ledning till den enskilda handläggaren.

Arbetsförmedlingens specialkompetens på området bör också öka. Den enskilda handläggaren kan aldrig ha en heltäckande kompetens kring varje funktionsnedsättning, men alla handläggare måste ha enkel tillgång till specialister med fördjupad kunskap om arbetshjälpmedel, anpassningsmöjligheter och andra relevanta insatser.

Ingrid Burman

Ordförande, Handikappförbunden